

Wanneer is een rij bomen eigenlijk een heg?

Een boom moet meer dan twee meter van de erfgrens staan en een heg op een halve meter

Iedereen kan zich wel iets voorstellen bij de volgende situatie. Op ongeveer een meter afstand staat langs de erfgrens tussen twee percelen een rij grote, hoge coniferen. De eigenaar van de coniferen is er blij mee, want die ziet het huis van de achterburen niet en heeft een prachtige groen uitzicht aan het einde van zijn tuin, vol met vogels. De buurman aan de andere kant van de coniferen is er een stuk minder blij mee. Die heeft maar een kleine tuin waar de zon nauwelijks schijnt door de hoge coniferen die precies ten zuiden van zijn tuintje staan. En die coniferen laten ook nog eens massa's afval in zijn tuin vallen. Dan kan het voor de beide burens ineens heel belangrijk zijn of die rij coniferen een rij bomen is of een heg. Biologisch zijn ze identiek, maar er is een verschil, dat grote gevolgen kan hebben.

Auteur: Jilles van Zinderen, Bomenrecht.nl

Waarom is het verschil tussen een heg en een rij bomen nu zo relevant

Waarom is het verschil tussen een heg en een rij bomen nu zo relevant? Dat heeft allemaal te maken met artikel 5:42 van het Burgerlijk Wetboek (BW). In dat artikel staat in lid 1: *Het is niet geoorloofd binnen de in lid 2 bepaalde afstand van de grenslijn van eens anders erf bomen, heesters of heggen te hebben, tenzij de eigenaar daartoe toestemming heeft gegeven of dat erf een openbare weg of een openbaar water is.*

In lid 2 staat verder: *De in lid 1 bedoelde afstand bedraagt voor bomen twee meter, te rekenen vanaf het midden van de voet van de boom en voor de heesters en heggen een halve meter, tenzij ingevolge een verordening of een plaatselijke gewoonte een kleinere afstand is toegelaten.*

De strook grond waarin een eigenaar geen bomen, heesters of heggen mag houden, wordt ook wel de 'verboden zone' genoemd. De oplettende lezer zal vast wel opgevallen zijn dat voor (een rij) bomen een andere afstand geldt dan voor een heg. Een boom moet meer dan twee meter van de erfrens staan en een heg op een halve meter. In het wetsartikel zelf staat niet toegelicht wat het verschil is tussen een rij bomen of een heg, dus mogen de rechters dat begrip uitleggen.

Als we teruggaan naar het voorbeeld in de eerste alinea, dan moeten de coniferen weg als het om een rij bomen gaat en mogen ze blijven staan als de rechter meent dat deze rij bomen een heg is. Voor het geschil tussen die beide burens maakt die uitleg het verschil tussen de zaak winnen of de zaak verliezen. Dit soort geschillen zie je ook terugkomen bij de Rijdende Rechter zoals in de uitzending van oktober 2017¹.

In een procedure in hoger beroep bij het gerechtshof in Den Bosch is in een tussenarrest uitleg gegeven aan het begrip 'heg'². In die zaak hadden twee burens al jaren een conflict over allerlei onderwerpen: afwatering, een schutting, onderhoud aan een greppel en over een rij coniferen op meer dan een halve meter, maar binnen twee meter van de erfrens. Hiervoor gingen ze eerst naar de rechtbank en nadat die vonnis had gewezen, mocht in hoger beroep het hof er wat van zeggen.

Ten aanzien van de coniferen gaf het hof aan dat in beginsel iedere conifeer een afzonderlijke boom is, helemaal als je die laat groeien in zijn natuurlijke habitus. Volgens het hof is dat meestal rond groeiend en beneden breder dan boven.

Afhankelijk van de omstandigheden van het geval kan een rij coniferen als een heg worden beschouwd. Als sprake is van een heg, dan mag de rij bomen dus op minder dan twee meter van de erfrens staan, maar moet deze op meer dan een halve meter staan.

Dit hof vond het relevant om op te merken dat het een feit van algemene bekendheid is dat sommige soorten coniferen als 'haagconifeer' verkocht worden. Het lijkt dus van belang te zijn om vast te stellen of het gebruikelijk is om de gebruikte soort als heg te houden. Met soorten als een haagbeuk, veldsdoorn, beuk of taxus zal er dus eerder sprake zijn van een heg dan met boomsoorten die bijna nooit als heg gebruikt worden. Naast de opmerking over de boomsoort formuleert het hof nog een aantal criteria waardoor een rij bomen vanaf het begin een heg is. Zo dienen de bomen (I) dicht (dichter dan normaal) op elkaar te zijn geplaatst, moeten de bomen (II) deel uitmaken van een groter geheel aan bomen en moet het grotere geheel (III) vanaf het eerste snoeimoment zo worden gesnoeid dat op den duur de afzonderlijke bomen hun individuele karakter verliezen.

Verder is het noodzakelijk dat de bomen (IV) qua hoogte op de juiste wijze zijn gesnoeid

Verder is het noodzakelijk dat de bomen (IV) qua hoogte op de juiste wijze zijn gesnoeid³. Wordt er aan een van deze voorwaarden niet voldaan, dan is er dus ook geen sprake van een heg.

Het hof vond in zijn algemeenheid een heg van twee meter hoog toelaatbaar. Hetzelfde hof in Den Bosch vond in 2015 een heg van 2,25 meter toelaatbaar, maar daar ging het onder andere om nogal grote tuinen van de beide burens⁴.

Opmerking verdient nog het feit dat het in deze uitspraak gaat om een rij bomen die op het perceel van een van de beide burens staat. Een heg die exact op de erfrens staat, is eigendom van beide burens en is mandelig. Een dergelijke heg mag twee

meter hoog zijn op grond van artikel 5:29 BW en geen van beide burens kan daarvan de verwijdering eisen op grond van art. 5:42 BW.

Of de rij coniferen in de zaak in Den Bosch een heg was, weten we niet, omdat de rechters eerst de tuin wilden bekijken tijdens een gerechtelijke plaatsopneming. We weten dus ook niet of de coniferen er nog staan. Maar dit tussenarrest maakt de discussie over het verschil tussen heggen en rijen bomen wel wat eenvoudiger. Wil er sprake zijn van een heg, dan moeten de bomen dicht op elkaar staan. Ze moeten deel uitmaken van een groter geheel (meestal een rij). Verder moeten ze altijd gesnoeid zijn met het oogmerk er een groter geheel van te maken. En als de gesnoeide rij bomen dan niet (veel) hoger is dan twee meter, dan kan het een heg zijn. Maar voldoet de rij bomen hier niet aan en staat hij binnen twee meter van de erfrens, dan zullen ze misschien weg moeten.

¹ <https://rijdenderechter.kro-ncrv.nl/uitzendingen/hard-tegen-hard>

² ECLI:NL:GHSHE:2016:5659

³ rov. 3.9.1 en 3.9.2

⁴ ECLI:NL:GHSHE:2015:2275

Mr. Jilles van Zinderen (jilles.vanzinderen@manzlegal.nl) is advocaat bij Bomenrecht.nl en MANZ Legal en is gespecialiseerd in conflicten over bomen.

Be social

Scan of ga naar:

www.Boomzorg.nl/artikel.asp?id=19-7284